

Prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău (judecător G. Balan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători I. Cimpoi, I. Cotruță și I. Secrieru)

Dosar nr. 2rac-355/17

Î N C H E I E R E

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență:

Președintele completului, judecător
Judecători

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de „Aeroport Catering“ SRL,
prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Batalionul de
Gardă al Armatei Naționale împotriva „Aeroport Catering“ SA cu privire la
încasarea chiriei, plății pentru serviciile comunale, dobânzilor de întârziere și
penalităților,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, prin care
s-a respins apelul declarat de „Aeroport Catering“ SRL și a fost menținută
hotărârea Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, din 01 noiembrie 2016, prin care
s-a admis integral acțiunea,

C O N S T A T Ă :

La 24 martie 2016 Batalionul de Gardă al Armatei Naționale a înaintat o
cerere de chemare în judecată împotriva „Aeroport Catering“ SA (vol. I, f.d. 3-5),
solicitând încasarea în beneficiul său, din contul „Aeroport Catering“ SA,
următoarelor sume bănești: (1) 217 677, 4 lei cu titlu de chirie datorată în baza
contractului de locațiune nr. 14/177 din 28 ianuarie 2013, cu modificările și
completările ulterioare; (2) 38 406, 17 lei cu titlu de dobândă pentru întârziere în
executarea obligației de plată a chiriei în perioada 01 ianuarie 2015 – 21 martie
2016; (3) 42 204, 46 lei cu titlu de penalitate pentru neexecutarea obligației de
plată a chiriei în perioada 01 octombrie 2015 – 21 martie 2016; (4) 234 207, 56 lei
cu titlu de plăți datorate pentru serviciile comunale în baza contractului de
locațiune nr. 14/177 din 28 ianuarie 2013, cu modificările și completările

ulterioare; (5) 76 662, 71 cu titlu de dobândă pentru întârziere în executarea obligației de plată pentru serviciile comunale în perioada 31 martie 2013 – 21 martie 2016; și (6) 30 997, 13 lei cu titlu de penalitate pentru neexecutarea obligației de plată pentru serviciile comunale în perioada 01 octombrie 2015 – 21 martie 2016. Totodată, Batalionul de Gardă al Armatei Naționale a solicitat ca „Aeroport Catering“ SA să-i compenseze cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii, a susținut că la 28 ianuarie 2013 a încheiat, în calitate de locator, contractul de locațiune nr. 14/177 cu „Aeroport Catering“ SA, în calitate de locatar, prin care s-a obligat să-i dea în folosință și posesiune temporară, în perioada 01 ianuarie 2013 – 31 decembrie 2013, încăperile de producție a cantinei cu suprafața totală de 484, 05 m² și încăperea pentru petrecerea ceremoniilor cu suprafața totală de 151, 33 m², amplasate pe șos. Hâncești nr. 84, mun. Chișinău, iar „Aeroport Catering“ SA s-a obligat să plătească lunar chiria în sumă de 14 478, 55 lei și costul serviciilor comunale.

A precizat că prin pct. 2.1 din contract, părțile au convenit că încăperea pentru petrecerea ceremoniilor va putea fi utilizată de către „Aeroport Catering“ SA doar la solicitare, în care eventualitate, potrivit pct. 3.1 din contract, va fi stabilită chiria separată pentru folosința încăperii.

A invocat că prin pct. 3.4 din contract, părțile au prevăzut că în cazul neexecutării în termen de către „Aeroport Catering“ SA a obligațiilor de plată a chiriei și/sau costului serviciilor comunale, aceasta urma să remită Batalionului de Gardă al Armatei Naționale o sumă de bani în cuantum de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere în executarea obligațiilor.

A indicat că la 21 ianuarie 2014 părțile au încheiat acordul adițional nr. 14/77 la contractul de locațiune, prin care termenul contractului a fost prelungit până la 31 decembrie 2014, iar chiria a fost stabilită în cuantum de 15 157 lei lunar.

A afirmat că la 20 mai 2014 părțile au încheiat acordul adițional nr. 14/629 la contractul de locațiune, prin care termenul contractului a fost prelungit până la 31 decembrie 2014, iar chiria a fost stabilită în cuantum de 15 758, 42 lei lunar.

A arătat că potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce din 31 decembrie 2014, semnat de ambele părți, datoria acumulată de „Aeroport Catering“ SA la plata chiriei la data de 31 decembrie 2014 constituia suma de 48 787, 04 lei.

A menționat că la 11 februarie 2015 părțile au încheiat acordul adițional nr. 14/207 la contractul de locațiune, prin care termenul contractului a fost prelungit până la 31 decembrie 2015, iar chiria a fost stabilită în cuantum de 15 758, 42 lei lunar, cu precizarea că după aprobarea Legii bugetului de stat pe anul 2015, se va efectua recalcularea chiriei plătitibile începând cu 01 ianuarie 2015.

A susținut că potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce din 30 septembrie 2015, semnat de ambele părți, datoria acumulată de „Aeroport Catering“ SA la plata chiriei la data de 30 septembrie 2015 constituia suma de 153 838, 7 lei.

A invocat că potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce din 31

decembrie 2015, semnat de ambele părți, datoria acumulată de „Aeroport Catering“ SA la plata chiriei la data de 31 decembrie 2015 constituia suma de 184 141, 92 lei.

A afirmat că prin somația nr. 44 din 19 ianuarie 2016, a solicitat de la „Aeroport Catering“ SA stingerea datoriei acumulate la plata chiriei în sumă de 184 141, 92 lei și achitarea sumei de 42 204, 46 lei cu titlu de penalitate aferentă, menționând că în cazul neîndeplinirii acestor cerințe în termen de 10 zile, va declanșa o acțiune civilă.

A relatat că prin scrisoarea nr. 16 din 25 ianuarie 2016, „Aeroport Catering“ SA l-a informat că se află într-o criză financiară temporară, generată de nefinalizarea negocierilor cu cocontractanții săi și a solicitat oferirea unui termen de grație de cel mult patru luni, exprimându-și disponibilitatea de a stinge datoria după expirarea termenului dat.

A indicat că la 01 februarie 2016 părțile au încheiat acordul adițional nr. 14/133 la contractul de locațiune, prin care termenul contractului a fost prelungit până la 31 decembrie 2016, iar chiria a fost stabilită în cuantum de 16 767, 74 lei lunar, cu mențiunea că după aprobarea Legii bugetului de stat pe anul 2016, se va efectua recalcularea chiriei plătitibile începând cu 01 ianuarie 2016.

A notat că potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce din 29 februarie 2016, semnat de ambele părți, datoria acumulată de „Aeroport Catering“ SA la plata chiriei la data de 29 februarie 2016 constituia suma de 217 677, 4 lei, iar potrivit actului de verificare a achitărilor reciproce din 10 martie 2016, semnat de ambele părți, datoria acumulată de „Aeroport Catering“ SA la plata pentru servicii comunale la data de 29 februarie 2016 constituia suma de 234 207, 56 lei.

Prin hotărârea judecătoreiei Botanica, mun. Chișinău, din 01 noiembrie 2016 (vol. I, f.d. 167; 174-178), s-a admis integral acțiunea, fiind încasate în beneficiul Batalionului de Gardă al Armatei Naționale, din contul „Aeroport Catering“ SA, următoarele sume bănești: (1) 217 677, 4 lei cu titlu de chirie; (2) 38 406, 17 lei cu titlu de dobândă pentru întârziere în executarea obligației de plată a chiriei în perioada 01 ianuarie 2015 – 21 martie 2016; (3) 42 204, 46 lei cu titlu de penalitate pentru neexecutarea obligației de plată a chiriei în perioada 01 octombrie 2015 – 21 martie 2016; (4) 234 207, 56 lei cu titlu de plăți datorate pentru servicii comunale; (5) 76 662, 71 cu titlu de dobândă pentru întârziere în executarea obligației de plată pentru serviciile comunale în perioada 31 martie 2013 – 21 martie 2016; și (6) 30 997, 13 lei cu titlu de penalitate pentru neexecutarea obligației de plată pentru serviciile comunale în perioada 01 octombrie 2015 – 21 martie 2016.

La 25 noiembrie 2016 „Aeroport Catering“ SRL a depus o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe (vol. I, f.d. 170-171), solicitând casarea parțială a acesteia, și anume în partea ce ține de admiterea integrală a pretențiilor referitoare la încasarea sumelor bănești cu titlu de dobânzi de întârziere și de penalități, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care pretențiile respective să fie respinse ca neîntemeiate.

Totodată, a prezentat decizia Camerei Înregistrării de Stat din 18 noiembrie

2016 (vol. I, f.d. 172), prin care „Aeroport Catering“ SRL s-a înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice în calitate de persoană juridică nouă, în rezultatul reorganizării „Aeroport Catering“ SA prin transformare.

La 07 februarie 2017 „Aeroport Catering“ SRL a depus, prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim, cererea de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe (vol. I, f.d. 191-193).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017 (vol. I, f.d. 211; 212-219), s-a respins apelul și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 05 iunie 2017 „Aeroport Catering“ SRL a declarat, prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim, recurs împotriva deciziei instanței de apel (vol. II, f.d. 2-4), solicitând casarea parțială a acesteia și a hotărârii primei instanțe, și anume în partea ce ține de admiterea integrală a pretențiilor referitoare la încasarea sumelor bănești cu titlu de dobânzi de întârziere și de penalități, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care pretențiile respective să fie respinse ca neîntemeiate.

În motivarea recursului, a susținut că instanțele judecătorești au încălcat și au aplicat eronat norme de drept material.

A specificat că pct. 3.4 din contractul de locațiune nr. 14/177 din 28 ianuarie 2013 conține doar o clauză penală inclusivă, iar din motivul dat, în conformitate cu art. 626 alin. (2) Cod civil, pentru perioada în raport cu care intimatul a calculat penalități, acesta nu urma să calculeze și dobânzi de întârziere, or mărimea acestora se acoperă de cea a penalităților, ceea ce înseamnă că instanțele judecătorești nu au aplicat în modul corespunzător prevederile legale nominalizate.

A invocat că art. 617 Cod civil prevede obligativitatea înaintării în adresa debitorului a unei somații pentru a-l pune în întârziere, calcularea dobânzii de întârziere și a penalității fiind permisă doar după îndeplinirea acestei proceduri prealabile.

În această ordine de idei, a indicat că prin somația nr. 44 din 19 ianuarie 2016, intimatul i-a solicitat doar stingerea datoriei acumulate la plata chiriei în sumă de 184 141, 92 lei și achitarea sumei de 42 204, 46 lei cu titlu de penalitate aferentă, astfel încât prin admiterea cerințelor de încasare a dobânzilor (pentru întârziere în executarea obligațiilor de plată a chiriei și pentru serviciile comunale) și a penalității (pentru neexecutarea obligației de plată pentru serviciile comunale), instanțele judecătorești au încălcat prevederile art. 617 Cod civil.

A arătat că potrivit pct. 3.3 din contract, plățile pentru serviciile comunale urmau a fi efectuate în termen de 10 zile din momentul prezentării conturilor de plată, iar întrucât intimatul nu a dovedit când anume i-a prezentat conturile de plată, adică nu a fost probat faptul întârzierii, prima instanță în mod arbitrar a admis pretențiile privind încasarea dobânzii de întârziere și a penalității pentru neexecutarea obligației de plată pentru serviciile comunale.

A evidențiat că în conformitate cu art. 268 lit. a) Cod civil, acțiunile privind încasarea penalității se prescriu în termen de șase luni, deci, înaintând acțiunea la 24 martie 2016, intimatul ar fi putut să obțină încasarea penalităților doar pentru perioada 24 octombrie 2015 – 24 martie 2016, dar, contrar normei legale enunțate,

instanțele judecătorești au admis solicitările de încasare a penalităților pentru perioada 01 octombrie 2015 – 21 martie 2016.

Consideră că intimatul nu a prezentat calculul corespunzător al dobânzilor de întârziere și penalităților, cuantumul indicat al capitalului mărindu-se în fiecare zi a perioadei de calculare, deși recurentul s-a obligat să plătească lunar chiria, iar costul serviciilor comunale – în termen de 10 zile din momentul prezentării conturilor de plată.

De asemenea, a susținut că intimatul a calculat dobânzi de întârziere și penalități inclusiv în raport cu sume deja achitate, în contradicție cu prevederile art. 626 alin. (3) și 642 alin. (2) Cod civil.

La 18 octombrie 2017 intimatul a depus o referință (vol. II, f.d. 9-13), prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând admisibilitatea recursului potrivit rigorilor prevăzute de art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră că recursul depus de „Aeroport Catering“ SRL, prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim, urmează a fi considerat inadmisibil din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Potrivit art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Fișa de însoțire a deciziei integrale a instanței de apel (f.d. 220) include mențiunea că fost expediată recurentului la 23 martie 2017. Totuși, la materialele dosarului nu se află avizul de recepție a actului judecătoresc contestat și nicio recipisă care ar atesta că recurentului sau reprezentantului său i-a fost comunicată decizia integrală a instanței de apel.

Astfel, în condițiile în care nu poate fi stabilită cu precizie data la care recurentul sau reprezentantul său a recepționat decizia integrală a instanței de apel, recursul din 05 iunie 2017 se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost înaintat de „Aeroport Catering“ SRL, parte în proces, prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim, împuternicit prin mandatul seria MA nr. 1007861 din 06 februarie 2017 (vol. I, f.d. 188) de a ataca hotărârea judecătorească, astfel încât temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a

fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate *supra*, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate de art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt* contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef* contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato* contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea *Hansen* contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea *Nersesyan* contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că cererea de recurs depusă de „Aeroport Catering“ SRL, prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim, este întemeiată, în drept, pe temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Totuși, din conținutul cererii de recurs rezultă că „Aeroport Catering“ SRL, prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim, a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel nu este suficient de fundamentată și nu are vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, În cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel, completul ajunge în mod

unanim la concluzia de a considera recursul declarat de „Aeroport Catering“ SRL, prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

Recursul declarat de „Aeroport Catering“ SRL, prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Iulia Sîrcu

Judecători

Mariana Pitic

Luiza Gafton